

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

1^η Νοεμβρίου 2021

**Ομιλία του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
κ. Π. Προδρόμου κατά τη συζήτηση του Προϋπολογισμού του ΥΠΠΑΝ για το
2022 ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και
Προϋπολογισμού**

Η οικονομική πολιτική που ακολούθησε η Κυβέρνηση, απομακρύνοντας τη χώρα από το φάσμα της χρεοκοπίας το 2012-13 και δημιουργώντας νέα δυναμική και περιθώρια ανάπτυξης, επέτρεψε να έχουμε τα δημοσιονομικά περιθώρια για να αντιμετωπίσουμε τη μεγάλη πρόκληση της πανδημίας. Όχι μόνο δόθηκε πρωτοφανής στήριξη στους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις για την αντιμετώπιση των συνθηκών πανδημίας, αλλά η οικονομία δεν επηρεάστηκε σε βαθμό που να σημάνει υποχώρηση. Τα περιθώρια ασφαλείας που δημιουργήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια επέτρεψαν να αντέξουμε την απροσδόκητη ισχυρή πίεση της πανδημίας, με τον πρωτοφανή διεθνή περιορισμό της οικονομικής δραστηριότητας. Το κυπριακό κράτος χρηματοδότησε επιτυχώς και την υγειονομική άμυνα και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής. Τα δημοσιονομικά δεδομένα μιας σωστής διαχείρισης επιτρέπουν σήμερα να συνεχίσουμε την αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας, αφού έχουμε επίσημη πρόβλεψη για μεγέθυνση του ΑΕΠ το 2022 κατά 4,0 % μετά από αύξηση 5,5 % το τρέχον έτος, έναντι συρρίκνωσης 5,1% το 2020.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΠΠΑΝ ΓΙΑ ΤΟ 2022

Σε αυτή τη βάση, είμαι σήμερα στην ευχάριστη θέση να προτείνω στη Βουλή ένα προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας με αυξημένες δυνατότητες. Το 2022 βλέπουμε τις πρωτογενείς δαπάνες του Υπουργείου μας να αυξάνονται κατά 5,2%, ενώ έχουμε την ευχέρεια να κάνουμε περισσότερες

αναπτυξιακές δαπάνες. Πράγματι, οι αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας αυξάνονται τον επόμενο χρόνο κατά 11,2 %, σε σχέση με το 2021 και φτάνουν σε ύψος € 212,8 εκατ. Ένας τέτοιος αναπτυξιακός προϋπολογισμός μας επιτρέπει να συνεχίσουμε τους σχεδιασμούς για βελτίωση της ποιότητας στην εκπαίδευση.

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι οι δαπάνες στην εκπαίδευση αυξάνονται με μεγαλύτερο ρυθμό από ότι η αύξηση του προϊόντος της χώρας, αλλά και περισσότερο από τις συνολικές δαπάνες του κράτους.

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας έχει τον πιο μεγάλο προϋπολογισμό. Αυτό αποδεικνύει την προσπάθεια που κάνει η χώρα μας για την εκπαίδευση. Για τον Πολιτισμό πρέπει όμως να κάνουμε περισσότερα και ελπίζω τώρα που παρουσιάζεται η ευκαιρία, να κάνουμε μια καινούρια αρχή με τη δημιουργία του Υφυπουργείου Πολιτισμού που ελπίζω να εγκρίνει η Βουλή σύντομα.

Οι τακτικές δαπάνες του Προϋπολογισμού 2022 ανέρχονται σε €1.026.373.756 και αντιστοιχούν σε 82,8% του συνόλου και οι αναπτυξιακές δαπάνες είναι € 212.775.653, δηλαδή 17,2% του συνόλου. Στην πραγματικότητα οι αναπτυξιακές δαπάνες έχουν ένα πιο σημαντικό ρόλο από ό,τι φαίνεται από το σχετικά περιορισμένο μερίδιό τους στο σύνολο. Ο λόγος είναι διότι στο ΥΠΠΑΝ υπάρχει ένα πολύ σημαντικό μισθολόγιο, ύψους €786,8 εκατ. ή 77% του τακτικού προϋπολογισμού του, που κάνει άλλες δαπάνες να φαίνονται συγκριτικά μικρές.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Μεταξύ των αναπτυξιακών δαπανών το μεγαλύτερο μέρος, δηλαδή ποσό €154,5 εκατ. ευρώ είναι οι χορηγίες στα πανεπιστήμια. Πρέπει εδώ μάλιστα να υπενθυμίσω ότι το κράτος στηρίζει τις δανειακές συμβάσεις για τα έργα υποδομής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, όπως είναι η Πολυτεχνική Σχολή, η Ιατρική Σχολή, το δεύτερο φωτοβολταϊκό πάρκο, η αναβάθμιση του Σιακόλειου Εκπαιδευτικού Κέντρου Υγείας, οι νέες φοιτητικές εστίες κ.ο.κ.

Σημαντική αναπτυξιακή δράση είναι επίσης τα κατασκευαστικά έργα για τα οποία διατίθεται ποσό € 34,4 εκατ., δηλαδή κυρίως τα σχολικά κτήρια. Σημειώνω ότι αυτή τη

στιγμή βρίσκονται σε διαδικασία υλοποίησης κατασκευαστικά έργα σχολείων ύψους € 50-60 εκατ. Βρίσκεται σε εξέλιξη και ολοκληρώνεται μέσα σε αυτό το σχολικό έτος το μεγάλο σχέδιο ανάπλασης του Παγκυπρίου Γυμνασίου στη Λευκωσία, με δαπάνη πέραν των € 8 εκατ. Έχουμε επίσης το Β' Δημοτικό Γερίου και το Β' Δημοτικό Ύψωνα, δαπάνης €5 εκατ. το καθένα. Το Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο δαπάνης € 4 εκατ., όπως και τη Β' Τεχνική Λεμεσού με δαπάνη € 5 εκατ. και τα έργα δαπάνης € 5,5 εκατ. στο Γυμνάσιο Παραλιμνίου.

Ποσό € 6,6 εκατ. στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό διατίθεται για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Πρέπει επίσης να σημειώσουμε ποσό € 4,6 εκατ. για πολιτιστικές παροχές και επιπρόσθετα € 1,7 εκατ. για τη χρηματοδότηση παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών. Αξίζει επίσης να σημειώσουμε ποσό € 1,2 εκατ. που διατίθεται για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παραβατικότητας και την Αρχή Εξαρτήσεων.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Μεταξύ των τακτικών δαπανών, εκτός των €786,8 εκατ. που διατίθενται για το μισθολόγιο, όπως προαναφέραμε, ποσό €22,4 εκατ. διατίθεται για την αγορά υπηρεσιών στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Άλλες σημαντικού μεγέθους κατηγορίες δαπανών είναι οι χορηγίες σε οργανισμούς συνδεδεμένους με το ΥΠΠΑΝ. Εκτός των €65,3 εκατ. που είναι οι χορηγίες στις Σχολικές Εφορείες, ο προϋπολογισμός του ΥΠΠΑΝ περιλαμβάνει ποσό €51,7 εκατ. για χορηγίες σε ΝΠΔΔ, όπως είναι ο ΚΟΑ, η ΚΟΕ, ο ΘΟΚ κ.ο.κ.

Όσον αφορά χορηγίες που σχετίζονται με πολιτικές του Υπουργείου πρέπει να αναφερθεί η πολιτική φοιτητικής μέριμνας με €50,8 εκατ. για τη Φοιτητική Χορηγία, €2,0 εκατ. για τη Μαθητική Πρόνοια, €1,5 εκατ. για χορηγία ξένων σχολείων, €1,2 εκατ. για έκτακτες χορηγίες και εκπαιδευτικές χορηγίες στις κατά το Σύνταγμα θρησκευτικές ομάδες και €1,5 εκατ. για επιχορήγηση της προδημοτικής εκπαίδευσης. Ξεχωριστά αναφέρω τη χορηγία €13,9 εκατ. για την Ειδική Εκπαίδευση, στην οποία προστίθενται βεβαίως άλλες τακτικές δαπάνες περισσότερο από €70 εκατ.

Το Υπουργείο διαθέτει μέσα από τις τακτικές δαπάνες κονδύλι €4,4 εκατ. για την ανάπτυξη προγραμμάτων, τα ψηφιακά μέσα, άλλα εποπτικά μέσα και τις άλλες

δράσεις μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, €1,5 εκατ. Έχουμε επίσης €1,5 εκατ. για την περιβαλλοντική εκπαίδευση, €1,8 εκατ. για τις διαδικασίες πιστοποίησης και τον Φορέα ΔΙΠΑΕ και €1,6 εκατ. για θέματα ασφάλειας.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Ο Προϋπολογισμός αυτού του Υπουργείου είναι βέβαια πάντοτε μεγάλος. Η διαφορά από την οποία ξεκινά η στρατηγική της σημερινής διακυβέρνησης, είναι ότι, διαβάζοντας τις ανάγκες του μέλλοντος, χρησιμοποιούμε αυτά τα κονδύλια, την επένδυση που κάνει ο φορολογούμενος πολίτης, για να προωθούμε και να εφαρμόζουμε μεταρρυθμίσεις στην παιδεία. Να φέρνουμε αλλαγές και καινοτομίες που θα κάνουν καλύτερο το δημόσιο σχολείο και θα του επιτρέψουν να προσφέρει ποιοτικότερη εκπαίδευση για τα παιδιά μας.

Βρίσκεται σε εξέλιξη η πολύπτυχη Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση που έχει ξεκινήσει από το 2015-16. Τα τελευταία δυο χρόνια εμπλουτίζουμε τη Μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση με την ψηφιακή αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου. Ενώ από φέτος προστίθεται ακόμα μια σημαντική πτυχή, με το νέο σχέδιο ενισχυμένης και περισσότερο στοχευμένης εκπαιδευτικής στήριξης και επιτυχούς ένταξης των μαθητών/τριών μεταναστευτικής βιογραφίας. Προωθείται επίσης αυτή την περίοδο -με καλές προοπτικές όπως διαφαίνεται- και η προ πολλού οφειλόμενη μεταρρύθμιση για την αξιολόγηση. Πρόκειται για μια μεταρρυθμιστική πρόταση που μπορεί να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην ποιότητα της εκπαίδευσης.

Μπορώ μάλιστα να πληροφορήσω σήμερα τη Βουλή ότι αυτή την εβδομάδα κατατίθεται στο Υπουργικό Συμβούλιο ένας Σχολικός Χάρτης, μέσα από τον οποίο παρουσιάζονται στοιχεία και αναλύονται τα χαρακτηριστικά του σχολικού πληθυσμού -μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών- όπως και τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Μέσα από μια αντικειμενική και συμπεριληπτική καταγραφή και ανάλυση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων, προκύπτει ένας προβληματισμός σχετικά με ανάγκες αναθεώρησης και ίσως ανασχεδιασμού και προσαρμογής των προγραμμάτων και των κατευθύνσεων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Θα κατατεθούν σχετικές εισηγήσεις και κατευθύνσεις αλλαγών, προκειμένου να ξεκινήσουν διαβουλεύσεις και διάλογος. Κατατίθενται επίσης σε αυτή την ίδια μελέτη

και εισηγήσεις και δράσεις για την αντιμετώπιση του «λειτουργικού αναλφαριθμισμού» που καταγράφεται ήδη από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΑΧΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Οι προκλήσεις είναι μεγάλες και καθημερινές. Το δημόσιο σχολείο τα τελευταία δυο χρόνια λειτούργησε άτυπα, αλλά ουσιαστικά, και ως «σχολή υγειονομικής προστασίας». Διδάχθηκαν στο σχολείο οι κανόνες σωστής συμπεριφοράς και κοινωνικής ευθύνης για την ατομική, αλλά και τη συλλογική προστασία από τη νόσο COVID-19. Ίσως να θεωρείται πλέον αυτονόητο, δεν παύει όμως να είναι πολύ σημαντικό: τα σχολεία είναι χώροι όπου τηρείται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό ένα συγκροτημένο και πλήρες Υγειονομικό Πρωτόκολλο. Τηρείται μάλιστα από ό,τι φαίνεται περισσότερο και καλύτερα από πολλούς άλλους κοινωνικούς χώρους. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο απαιτήθηκε και απαιτείται προσαρμοσμένη επιμόρφωση των παιδιών από τους εκπαιδευτικούς, με την επιστημονική στήριξη από λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας, αλλά και υιοθέτηση συλλογικών πρακτικών και διαδικασιών μέσα στο σχολείο. Επιπρόσθετα, η συστηματική διενέργεια πολλών δεκάδων χιλιάδων διαγνωστικών ελέγχων, rapid test, μέσα στα σχολεία λειτουργεί ως μια ασπίδα προστασίας και του ίδιου του σχολικού πληθυσμού, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.

Με τη νόσο και την πανδημία να πολιορκούν το σχολείο και με ολόκληρη την κοινωνία -σε κάποιο βαθμό βέβαια δικαιολογημένα- να ανησυχεί, κάποτε να φοβάται, αλλά ταυτόχρονα να δυσανασχετεί και να φτάνει να είναι και εκνευρισμένη, οι διευθύνσεις των σχολείων μας όμως και η μεγάλη πλειοψηφία των εκπαιδευτικών έδειξαν σωστά ανταντακλαστικά και έχουν αποδείξει ότι το σχολείο είναι θεσμός που μπορεί να εμπιστευτεί η κοινωνία και στον οποίο αξίζει να επενδύουμε. Θα πρέπει μάλιστα να ευχαριστήσουμε ξανά και να συγχαρούμε για τα ανταντακλαστικά που επέδειξαν και την προσαρμοστικότητα τους απέναντι στην απειλή, τόσο τις διευθυντικές ομάδες όσο και τους εκπαιδευτικούς μας. Αλλά επίσης και τα παιδιά για τη σύνεση και το φιλότιμο που έδειξαν, όπως και τους γονείς για την κατανόηση.

Αξίζει εδώ να σημειώσω, ακόμη, ότι συγκρίνοντας την κατάσταση στη χώρα μας με τα δεδομένα που επικράτησαν στα άλλα 26 κράτη μέλη της Ε.Ε., τους εταίρους μας, η Κύπρος ήταν μια από τις 2-3 χώρες με τη μεγαλύτερη φοίτηση με φυσική παρουσία

στη διάρκεια της προηγούμενης σχολικής χρονιάς. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα τόσο της ευρύτερης καλύτερης διαχείρισης, όσο όμως και της σωστής λειτουργίας των ίδιων των σχολείων.

Πρέπει επίσης εδώ να γίνει μνεία και για το ότι τα σχολεία μας έδωσαν πολύ καλά δείγματα ως προς την κατ' αρχάς υιοθέτηση και στη συνέχεια συνεχή αναβάθμιση της δυνατότητας αξιοποίησης της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση. Σχεδόν εκ του μηδενός, μέσα σε μερικές εβδομάδες, το δημόσιο σχολείο εφάρμοσε σε μεγάλη έκταση εξ αποστάσεως εκπαίδευση και διδασκαλία σε άμεσο χρόνο. Η ψηφιακή τεχνολογία έχει μπει πια στην εξίσωση της εκπαίδευσης. Όπως αντανακλάται μάλιστα και στον προϋπολογισμό, επενδύουμε στην τεχνολογία, αναβαθμίζουμε ψηφιακά την εκπαίδευση. Με ζητούμενο πάντα την ποιότητα και τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Μιλώντας όμως για σχεδιασμό και βελτίωση του μέλλοντος, θα πρέπει σήμερα να ενημερώσω ότι το ΥΠΠΑΝ έχει ετοιμάσει την πρόταση και για εγκατάσταση κλιματισμού στα σχολεία, μέσα από πενταετή σχεδιασμό που θα χρειαστεί δαπάνες ελαφρά περισσότερο από 100 εκατ. ευρώ. Μπορούμε να συζητήσουμε εκτενέστερα γι' αυτή την πρόταση στη συνέχεια.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ- ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Η εκπαιδευτική πολιτική μας παρακολουθεί τον ρυθμό της πολύπτυχης Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης που βρίσκεται σε εξέλιξη. Στο πλαίσιο Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης έχουν εφαρμοστεί νέα Αναλυτικά Προγράμματα και νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα. Έχει λειτουργήσει νέου τύπου Λύκειο Επιλογής Κατεύθυνσης και σταδιακά εφαρμόζεται το νέο σύστημα αξιολόγησης μαθητών/τριών σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που αποφασίστηκε και εγκρίθηκε από τη Βουλή.

ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Σταδιακά επίσης εφαρμόζεται το νέο σύστημα αξιοκρατικής επιλογής των εκπαιδευτικών, το οποίο σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που αποφασίστηκε από τη Βουλή θα πάρει πλήρη ανάπτυξη το 2027, αλλά έχει ήδη ευεργετικά αποτελέσματα. Αξίζει να σημειώσω ότι μεταξύ 2018 και 2021 έχουν επιλεγεί και διοριστεί μέσω της αξιοκρατικής διαγωνιστικής διαδικασίας 418 νέοι εκπαιδευτικοί, ενώ άλλοι 563 διοριστεί από τον παλαιό κατάλογο κατά αρχαιότητα και άλλοι 94 μέσω των προνοιών

για άτομα με αναπηρία. Στη Μέση Γενική Εκπαίδευση διορίστηκαν 304 μέσα από τη διαγωνιστική διαδικασία, έναντι 356 από τους παλιούς καταλόγους. Αναλυτικά στοιχεία φαίνονται στον πιο κάτω Πίνακα.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, 2018-21

Βαθμίδες	Κατάλογος διοριστέων		Άτομα με αναπηρία		Διαγωνισμός διορ.	
	Αριθμός	(%)	Αριθμός	(%)	Αριθμός	(%)
Δημοτική	106	47	22	10	96	43
Μέση Γενική	356	49	65	9	304	42
Μέση Τεχνική	101	80	7	6	18	14
Σύνολο	563	52	94	9	418	39

Στην παρούσα φάση εξετάζονται και κάποια επιμέρους προβλήματα που έχουν προκύψει στη διαδικασία των εξετάσεων «διοριστέων», ως προς τη συχνότητα διοργάνωσης τους σε σχέση με τις διαθέσιμες θέσεις διορισμού ή και τη διατήρηση της βαθμολογίας των υποψηφίων επί σειρά ετών και τη συνεπαγόμενη ανάγκη σύγκρισης των αποτελεσμάτων διαφορετικών εξετάσεων, που ενδέχεται να δημιουργεί στρεβλώσεις. Εφόσον καρποφορήσουν οι σχετικές διαβουλεύσεις που γίνονται, πιθανώς να προωθηθεί διορθωτική νομοθετική ρύθμιση.

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται με θετικά αποτελέσματα το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα στη βάση των Αναλυτικών Προγραμμάτων, τα οποία προβλέπεται να επαναξιολογούνται και να επικαιροποιούνται διαρκώς, με γνώμονα τον εκσυγχρονισμό, την εξέλιξη και την συνεχή προσαρμογή τους.

Πρόσφατα αποφασίστηκε και προωθείται επαναξιολόγηση και προσαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη και την ιδιαίτερη αναγκαιότητα για αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση, σύμφωνα και με τις εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει στη διάρκεια των δυο τελευταίων σχολικών ετών, με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση έχει συσταθεί ειδική επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή από πανεπιστημιακούς η οποία έχει ήδη καταθέσει σχετικές εισηγήσεις.

Ως προς την αναθεώρηση, ενημέρωση και τον εκσυγχρονισμό των αναλυτικών προγραμμάτων, μετά από συμφωνία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, αναπτύσσεται συνεργασία μεταξύ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του ΥΠΠΑΝ και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, εκτός της ανανέωσης των αναλυτικών προγραμμάτων, μελετάται και η υιοθέτηση μεταρρύθμισης για την υιοθέτηση πρακτικής πολλαπλών βιβλίων ή εγχειριδίων στη διδασκαλία των διαφόρων μαθημάτων, όπως ήδη έχει αποφασισθεί στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα θετική μεταρρύθμιση που θα εμπλουτίσει αναμφίβολα την παιδαγωγική πρακτική.

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Συνεχίζεται η σταδιακή εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης μαθητών/τριών της Μέσης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που αποφασίστηκε από τη Βουλή. Κατά το τρέχον σχολικό έτος η αξιολόγηση στη βάση εξετάσεων τετραμήνων θα επεκταθεί και στην Γ' τάξη Λυκείου/Τεχνικών Σχολών. Με αυτό τον τρόπο, ολοκληρώνεται φέτος η εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης στον λυκειακό κύκλο σπουδών. Ταυτόχρονα, στο παρόν σχολικό έτος προβλέπεται από τη νομοθεσία και θα εφαρμοσθεί ο διαχωρισμός των Παγκυπρίων Εξετάσεων πρόσβασης στα δημόσια πανεπιστήμια και των απολυτήριων εξετάσεων. Σημειώνεται ότι στις εξετάσεις πρόσβασης συμμετέχει περίπου ποσοστό 70% των τελιοφοίτων. Από το επόμενο σχολικό έτος, 2022-23, το νέο σύστημα αξιολόγησης μαθητών/μαθητριών θα εφαρμοστεί και σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου. Με αυτό τον τρόπο θα ολοκληρωθεί η σχετική μεταρρύθμιση και θα έχουμε αξιόπιστα αποτελέσματα και ενδείξεις σχετικά με την απόδοση της διδασκαλίας στο σύνολο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Αναπόσπαστο μέρος της συνολικής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης είναι και ένα σύγχρονο και αξιοκρατικό σύστημα αξιολόγησης του συνολικού εκπαιδευτικού έργου που επιτελείται στα σχολεία, αλλά και ατομικά των εκπαιδευτικών. Από τον Ιανουάριο 2019 είχε ετοιμαστεί μετά από σχετικές διαβουλεύσεις με όλους τους εταίρους, τις εκπαιδευτικές οργανώσεις και τους οργανωμένους γονείς, μια πλήρης πρόταση από την ειδική Επισημονική Επιτροπή που είχε διοριστεί από τον Υπουργό Παιδείας το

2018. Η πρόταση εκείνη δεν έτυχε όμως εφαρμογής. Εξάλλου, υπάρχει και ένας αριθμός ανάλογων προτάσεων και σχεδιασμών που είχαν γίνει κατά το παρελθόν, χωρίς όμως ποτέ να καταστεί εφικτό να υιοθετηθεί ένα νέο σχέδιο αξιολόγησης.

Από τον Μάρτιο 2021 ξεκίνησαν νέες διαβουλεύσεις με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, προκειμένου, αξιοποιώντας και προσαρμόζοντας την πρόταση του 2019 να υιοθετηθεί ένα προσαρμοσμένο σχέδιο. Το ΥΠΠΑΝ έχει επεξεργαστεί προτάσεις που διατηρούν τις βασικές αρχές της προηγούμενης πρότασης, αλλά και μιας σειράς άλλων σχετικών σχεδίων από το παρελθόν. Ελήφθη επίσης πρόνοια για να απλοποιηθεί το όλο σύστημα και να αποφευχθούν αχρείαστες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Στη βάση των προτάσεων αυτών και εισηγήσεων και απόψεων που προκύπτουν μέσα από τις διαβουλεύσεις που γίνονται, βρίσκεται σήμερα σε προχωρημένο στάδιο ένα νέο προσαρμοσμένο Σχέδιο Αξιολόγησης, με στόχο να ετοιμαστεί σχετική νομοθετική πρόταση μέχρι τέλος του έτους.

Ας σημειωθεί ότι η εισαγωγή ενός Σχεδίου Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών αποτελεί και δέσμευση της πλευράς μας έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Μια μεταρρύθμιση που αναμένεται να αλλάξει ριζικά και συνολικά τόσο τη λειτουργία των σχολείων όσο και την επικοινωνία και εξυπηρέτηση όλων των ενδιαφερομένων και εταίρων της εκπαιδευτικής διαδικασίας, είναι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Είναι μια μεγάλη μεταρρύθμιση που θα βάλει τη διαχείριση του σχολείου και όλες τις σχολικές εργασίες στην ηλεκτρονική εποχή και θα επιφέρει ριζικές θετικές αλλαγές. Πρόκειται για ένα ολιστικό σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που αφορά όλες τις πτυχές και δραστηριότητες του σχολείου και θα συμπεριλαμβάνει την ηλεκτρονική καταγραφή και διεκπεραίωση όλων των σχετικών διαδικασιών και εργασιών, δίνοντας άμεση πρόσβαση σε όλους τους ενδιαφερομένους: εκπαιδευτικούς, διευθύνσεις, γονείς/κηδεμόνες και μαθητές/μαθήτριες. Σχεδιάστηκε προ ετών, αλλά τώρα επιτέλους προχωρά σε εφαρμογή. Ο σχετικός διαγωνισμός έχει ολοκληρωθεί και ήδη αξιολογήθηκαν οι προσφορές τόσο από τεχνικής όσο και από οικονομικής πλευράς. Αναμένεται επομένως ότι στις αρχές του επόμενου έτους μπορεί να ξεκινήσει η υλοποίηση του έργου. Αυτό το έργο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που φέρει την

επωνυμία «Σύστημα Υπηρεσιών Υποστήριξης» προχωρά με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Έχει προϋπολογισμό €25.335.000. Δηλαδή εάν συνυπολογισθεί και ο ΦΠΑ πρόκειται για επένδυση €27,8 εκατ.

Το έργο αφορά προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία ενός προηγμένου και ολιστικού συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη δημόσια κυπριακή εκπαίδευση. Σκοπός είναι να διαθέτουμε στην καθημερινότητα εύχρηστα εργαλεία με τα οποία γονείς, μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, διοικήσεις σχολικών μονάδων και όποιος άλλος ενδιαφερόμενος θα έχει πρόσβαση μέσω Διαδικτύου σε όλες τις υπηρεσίες της λειτουργίας των σχολείων.

Η εκπαιδευτική κοινότητα περνά λοιπόν συνολικά σε ψηφιακή λειτουργία.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνουμε:

- άμεση ενημέρωση για όλα τα εκπαιδευτικά ζητήματα,
- ηλεκτρονική υποβολή όλων των αιτήσεων, δικαιολογητικών κ.ά.,
- πρόσβαση με κάθε τύπου ηλεκτρονικές συσκευές, δηλαδή ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ταμπλέτες, έξυπνες τηλεφωνικές συσκευές κ.ά.

Ενδεικτικά, ορισμένες από τις υπηρεσίες που θα παρέχονται ηλεκτρονικά έχουν ως εξής:

- Οι μαθητές/μαθήτριες θα έχουν πρόσβαση ηλεκτρονικά στο Σχολικό Πρόγραμμα, το βαθμολόγιο, το πρόγραμμα διαγωνισμάτων και εξετάσεων, στη διοργάνωση εκδρομών και επισκέψεων και τη λειτουργία ομίλων, σε πειθαρχικά ζητήματα και διαδικασίες, σε κάθε είδους αιτήσεις που χρειάζεται να υποβάλουν κ.λπ.
- Οι γονείς θα μπορούν να χειριστούν ηλεκτρονικά θέματα εγγραφής/μετεγγραφής των παιδιών τους, οικονομικές συναλλαγές με το σχολείο, κάθε είδους αιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων οικονομικής στήριξης, σίτισης κ.ά. Επίσης, οι γονείς θα έχουν άμεση και πλήρη ενημέρωση ηλεκτρονικά όσον αφορά αποτελέσματα εξετάσεων, ασκήσεις, διαγωνίσματα κ.λπ.
- Οι εκπαιδευτικοί θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση σε υπηρεσίες όπως το διαδραστικό βαθμολόγιο, το παρουσιολόγιο μαθητών/τριών, σε πραγματικό χρόνο.
- Θα μπορούν οι εκπαιδευτικοί να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αιτήσεις για άδειες

και να χειρίζονται θέματα απουσίας, τοποθετήσεων, μετακινήσεων και ενστάσεων.

- Με ηλεκτρονική διαδικασία θα μπορούν επίσης οι εκπαιδευτικοί να αναφέρουν στο Υπουργείο προβλήματα ή να υποβάλουν αιτήματα υλικοτεχνικής υποδομής.

Συνολικά, το Υπουργείο:

- εισάγει την ηλεκτρονική διοίκηση των σχολικών μονάδων και έτσι θα υπάρξει άμεση και αποτελεσματική παρακολούθηση της σχολικής υποδομής,
- θα χειρίζεται ηλεκτρονικά το παρουσιολόγιο του προσωπικού,
- θα διαχειρίζεται άμεσα και αποτελεσματικά τον εξοπλισμό.
- θα παραλαμβάνει σε ηλεκτρονική μορφή και θα χειρίζεται αιτήματα των εκπαιδευτικών, όπως και τα αιτήματα προς τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας.
- θα διαθέτει σε πραγματικό χρόνο στατιστικά στοιχεία για όλα τα σχολεία και με αυτό τον τρόπο μπορεί να γίνεται χειρισμός των απουσιών, θεμάτων παραβατικότητας κ.ο.κ. ,
- θα μπορεί να αναλύει και να εκτιμά τάσεις μεταξύ του μαθητικού πληθυσμού, σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα ή ακόμα και δημογραφικά στοιχεία.

Όλα τα πιο πάνω, δείχνουν την αποφασιστικότητα του ΥΠΠΑΝ αλλά και της Κυβέρνησης για την παροχή όλων των εργαλείων στους μαθητές και εκπαιδευτικούς μας για αντιμετώπιση των προκλήσεων της εποχής, αλλά και για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της καθημερινής λειτουργίας των σχολείων με απώτερο στόχο την βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε τεχνολογικό και διαδικαστικό επίπεδο.

ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εκτός από την ηλεκτρονική διακυβέρνηση των σχολείων, στις μέρες μας προστίθεται και σίγουρα χαρακτηρίζει και όλη την περίοδο που βρίσκομαι εγώ προσωπικά στο ΥΠΠΑΝ, μια νέα και σε μεγάλο βαθμό «οριζόντιας λογικής» μεταρρύθμιση: για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης. Το έχω πει ξανά και επιτρέψτε μου να το επαναλάβω: νιώθω πραγματικά ιδιαίτερη ικανοποίηση

διότι, μέσα στις δυσκολίες και κακουχίες ακόμα της πανδημίας, το δημόσιο σχολείο έδειξε, από τις δυο προηγούμενες σχολικές χρονιές, ότι μπορεί να αξιοποιήσει την ψηφιακή τεχνολογία προς όφελος της εκπαίδευσης.

Ανταποκρινόμενοι σε αυτή τη νέα πραγματικότητα και στη συνειδητοποίηση της ανάγκης ξεκινήσαμε ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα. Σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής διαμορφώσαμε και εφαρμόσαμε μια διπλή δράση. Από τη μια ήδη έχει αναβαθμιστεί η διαδικτυακή σύνδεση των σχολείων. Ενώ προχωρά και η διαδικασία της πλήρους αναβάθμισης των ψηφιακών μέσων και του ηλεκτρονικού εξοπλισμού σε όλα τα σχολεία. Σήμερα είμαι στην ευχάριστη θέση να σας πληροφορήσω ότι η υποβολή προσφορών για αυτό το μεγάλο έργο δαπάνης γύρω στα €12-13 εκατ. ολοκληρώνεται στο τέλος Ιανουαρίου 2022 και θα έχουμε στα σχολεία 6.600 ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας τον Σεπτέμβριο 2022.

Γενικότερα όμως, και λαμβάνοντας υπόψη τις ευρύτερες εξελίξεις και τα δεδομένα που διαμορφώνονται, αλλά και την ιδιαίτερη εμπειρία που αποκομίσαμε στη διάρκεια της πανδημίας ως προς τη χρήση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το ΥΠΠΑΝ έχει καταρτίσει ένα συνολικό σχέδιο για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση.

Ο σχεδιασμός αυτός, εκτός από το πιο πάνω σχέδιο για τη δημιουργία και λειτουργία ψηφιακών τάξεων (e-classes) σε τουλάχιστον 500 σχολεία, με στόχο την επέκταση μέχρι τα μέσα του 2023 σε 700 σχολεία, που έχει ενταχθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, περιλαμβάνει:

(α) Τον εξοπλισμό των σχολείων από την αρχή αυτού του σχολικού έτους με περίπου 3.800 πρόσθετες συσκευές ηλεκτρονικών υπολογιστών.

(β) Τη διάθεση σε σχολεία περισσότερων από 12 χιλιάδων συσκευών τύπου ταμπλέτας για να μπορεί να χρησιμοποιούνται από μαθητές/μαθήτριες που δεν διαθέτουν κάποια ηλεκτρονική συσκευή.

(γ) Χορηγία σε 14 χιλιάδες μαθητές για την προμήθεια ατομικών ηλεκτρονικών συσκευών. Προβλέπεται χορηγία €200 σε επτά χιλιάδες μαθητές/μαθήτριες δημοτικού (απόκτηση ταμπλέτας) και €300 σε επτά χιλιάδες μαθητές/μαθήτριες γυμνασίου

(απόκτηση υπολογιστή), μέσω δαπάνης στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

(δ) Εφαρμογή σχεδίου ενθάρρυνσης με επιδότηση της αγοράς προσωπικού φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή από εκπαιδευτικούς, προκειμένου να χρησιμοποιείται και για σκοπούς διδασκαλίας. Έχει εγκριθεί επιδότηση για περίπου 2.700 εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων με δαπάνη €540.000.

(ε) Δημιουργία 100 χιλιάδων λογαριασμών χρηστών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (πρόγραμμα MS TEAMS).

(στ) Επιμορφωτικά σεμινάρια εξοικείωσης με την ηλεκτρονική εξ αποστάσεως εκπαίδευση για περίπου 4.000 εκπαιδευτικούς και συνέχεια των επιμορφώσεων για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων μεταξύ των εκπαιδευτικών.

(ζ) Δημιουργία και λειτουργία του «Ψηφιακού Σχολείου του Σαββάτου» με ειδικά διαμορφωμένες παρουσιάσεις σε θεματολογία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος πέρα από τα αναλυτικά προγράμματα (π.χ. Οδική Ασφάλεια, Εξαρτήσεις και Εξαρτησιογόνες Ουσίες, Ασφάλεια Διαδικτύου, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση-Κλιματική Αλλαγή κ.ο.κ). Ταυτόχρονα, μέσα από αυτά τα προγράμματα δημιουργείται και μια ηλεκτρονική τράπεζα με υλικό που θα είναι πάντοτε αξιοποιήσιμο σε εκπαιδευτικές διαδικασίες.

(η) Αναθεώρηση και προσαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων με στόχο την «οριζόντια» αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΥΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μετά από πρόταση του ΥΠΠΑΝ και Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα και με την κατεύθυνση πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζεται πολιτική «δύο ξένων γλωσσών στο σχολείο». Συγκεκριμένα, από το τρέχον σχολικό έτος έχει εισαχθεί η διδασκαλία της Γαλλικής, σε πρόσθετες περιόδους διδασκαλίας στη Β' τάξη Λυκείου και στο Α' και Β' έτος Τεχνικής σε πέντε Λύκεια και τέσσερις Τεχνικές Σχολές. Από την επόμενη σχολική χρονιά, 2022-23, η διδασκαλία σε αυτά τα σχολεία θα επεκταθεί και στην Γ' τάξη Λυκείου/Γ' έτος Τεχνικής, ενώ θα εισαχθεί στη Β' τάξη Λυκείου/Β' έτος Τεχνικής και στα υπόλοιπα λύκεια και τεχνικές σχολές παγκυπρίως. Με στόχο από το σχολικό έτος 2023-24 να γίνεται διδασκαλία της Γαλλικής σε όλα τα Λύκεια και Τεχνικές Σχολές.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η πανθομολογουμένως απαραίτητη διδασκαλία των ξένων γλωσσών δεν αρκεί. Θέλουμε να έχουμε στο εκπαιδευτικό σύστημα μας και διαδικασία αξιολόγησης και πιστοποίησης των γνώσεων. Μια αξιόπιστη διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης των ξένων γλωσσών θα προσφέρει στους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν στη συνέχεια και στις σπουδές τους και στην επαγγελματική ζωή τους τα προσόντα γλωσσομάθειας που αποκτούν μέσα στο σχολείο.

Στη βάση παλαιότερου σχεδιασμού, μετά από τις τελικές συνεννοήσεις και τη συμφωνία με τον οργανισμό Cambridge Assessment έγινε τόσο πιλοτική διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας στην οποία συμμετείχαν 1000 μαθητές και μαθήτριες Γυμνασίων, όσο και διαδικασία πιστοποίησης στην οποία συμμετείχαν 1000 μαθητές Α' Λυκείου/Τεχνικών σε επίπεδο B1 (εξέταση PET) και 220 μαθητές/μαθήτριες Γ' Λυκείου/Τεχνικών για την εξέταση επιπέδου B2 (IGCSE), θα γενικευτεί από αυτό το σχολικό έτος. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος θα μπορούν μαθητές/μαθήτριες να πιστοποιούν τη γνώση της Αγγλικής μέσα από τις καθιερωμένες σχετικές διεθνείς εξετάσεις στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν δωρεάν μέσα από το σχολείο τους.

Επιπρόσθετα, υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας του ΥΠΠΑΝ με τη Γαλλική Κυβέρνηση, προκειμένου να εγκαθιδρυθεί ανάλογη διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης της Γαλλικής Γλώσσας, σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο (εξετάσεις DELF scolaire). Έχουν γίνει όλες οι σχετικές προεργασίες, και η επιμόρφωση εκπαιδευτικών, και η διαδικασία πιστοποίησης θα εφαρμοσθεί πιλοτικά αυτό το σχολικό έτος με σκοπό να γενικευτεί στη συνέχεια.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Μετά από διαβουλεύσεις έχει επίσης ετοιμασθεί και προωθείται για υπογραφή Μνημόνιο Συνεργασίας του ΥΠΠΑΝ με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (Κ.Ε.Γ.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, με αντικείμενο την πιστοποίηση της γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας. Η υπογραφή του Μνημονίου καθυστέρησε λόγω του αδόκητου θανάτου του Καθηγητή Ι. Καζάζη, αλλά προγραμματίζεται για το αμέσως επόμενο διάστημα. Με τη δημιουργία και λειτουργία εξεταστικού κέντρου σε συνεργασία με το Κ.Ε.Γ. εξασφαλίζεται διεθνούς αναγνώρισης

και κύρους διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης της Ελληνικής. Αυτή η διαδικασία μπορεί να συμβάλει στην αναγκαία αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό και αριθμού Σχεδίων Υπηρεσίας της Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΙΜΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Στη βάση των επιστημονικών ευρημάτων επιβάλλεται το εκπαιδευτικό σύστημα να εντοπίζει μαθησιακά ή άλλα προβλήματα και χαρακτηριστικά των παιδιών από όσο το δυνατόν μικρότερη ηλικία, προκειμένου να μπορούν να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά και να σχεδιάζεται η κατάλληλη και προσαρμοσμένη εκπαίδευση για όλα τα παιδιά.

Για τον σκοπό αυτό, πρόσθετα προς τις διαγνωστικές δοκιμασίες που ήδη γίνονται στη Γ' και Στ' τάξη του Δημοτικού και οι οποίες θα συνεχιστούν, εισάγονται διαγνωστικά τεστ από την Προδημοτική, όπως και στις δυο πρώτες τάξεις Δημοτικού Σχολείου. Αυτές οι διαγνωστικές διαδικασίες συμπληρώνουν εκείνες που γίνονται ήδη σχετικά με τον κίνδυνο λειτουργικού αναλφαβητισμού, όπως και τις διαγνωστικές διαδικασίες στο πλαίσιο του Προγράμματος Ελληνομάθειας.

Τα σχετικά διαγνωστικά τεστ διεξάγονται σε πιλοτική βάση από το σχολικό έτος 2021-22 και στη συνέχεια θα αξιολογηθούν προκειμένου να γενικευτούν.

Τα αποτελέσματα και τα συγκεντρωτικά στοιχεία των διαγνώσεων Ελληνομάθειας, καθώς και κινδύνου Λειτουργικού Αναλφαβητισμού αξιοποιούνται για το πρόγραμμα ενισχυμένης διδασκαλίας της Ελληνικής σε μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΚΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ» (ΔΡΑ.Σ.Ε.+)

Μέσα από το πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε. επιδιώκεται η στήριξη παιδιών που προέρχονται από οικογένειες που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή και κοινωνικού αποκλεισμού, η διασφάλιση της κοινωνικής πρόνοιας και στήριξης των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού, η μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης, η βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, η μείωση της σχολικής αποτυχίας και παραβατικότητας και η εκπαίδευση των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Τη σχολική χρονιά 2021-

2022, ο αριθμός των Σχολείων που ανήκουν στο πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε., το οποίο μετονομάζεται σε ΔΡΑ.Σ.Ε+, αυξάνεται από 102 σε 170, ενώ αυξάνονται και οι περίοδοι διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, τα σχολεία που ανήκουν στο πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε.+ διαμορφώνονται ως ακολούθως:

Σχολεία	2020 - 2021	2021 - 2022
Νηπιαγωγεία	32	52
Δημοτικά	52	92
Γυμνάσια - Λύκεια - Τεχνικές Σχολές	18	26
ΣΥΝΟΛΟ	102	170

Η συνέχιση και επέκταση του προγράμματος ΔΡΑ.Σ.Ε. αναμένεται να συμβάλει, ειδικά σε αυτή τη συγκυρία, και στην αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας, ενώ αναμένεται να υποστηρίξει και την αναθεωρημένη πολιτική ομαλής ένταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Οι στόχοι του προγράμματος επιτυγχάνονται μέσα από ποικίλες δράσεις, όπως η προσφορά προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και δημιουργικής απασχόλησης σε πρωινό και απογευματινό χρόνο, καθώς και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, η προσφορά προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία, η προσφορά πρόσθετης ψυχοκοινωνικής στήριξης από ειδικούς επιστήμονες, η καινοτόμος εφαρμογή προγραμμάτων εναλλακτικής εκπαίδευσης, η παροχή υποστηρικτικού εξοπλισμού και η προσφορά σχετικής επιμόρφωσης και κατάρτισης των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών.

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας, θα προωθούνται εντός της σχολικής χρονιάς 2021-2022 τα ακόλουθα:

α) Σύσταση Επιτροπής από τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης για να μελετήσει ολιστικά το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών προδημοτικής ηλικίας και Α΄ τάξης δημοτικού, ώστε να δοθούν συγκεκριμένες οδηγίες και κατευθύνσεις στα σχολεία για στοχευμένη ένταξή της στην εκπαίδευση των παιδιών, μέσα από ένα συγκεκριμένο πλάνο προώθησης και εφαρμογής.

β) Ετοιμασία Οδηγού προς τις Νηπιαγωγούς/Δασκάλες Α΄ τάξης, ο οποίος θα περιλαμβάνει διδακτικές προτάσεις και υλικό, που να αφορούν σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση, καθώς και σχετικές μεθοδολογικές/διδακτικές εισηγήσεις.(Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2021)

γ) Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για εφαρμογή του συγκεκριμένου υλικού. (Νοέμβριος Δεκέμβριος 2021)

δ) Διδασκαλία από τα σχολεία των διδακτικών προτάσεων στην Προδημοτική και στην Α΄ τάξη Δημοτικού. (Ιανουάριος – Μάιος 2022)

ε) Υποβολή σύντομης έκθεσης απολογισμού από την Επιτροπή για την εργασία που έχει γίνει. (Ιούνιος 2022)

στ) Ετοιμασία μικρού βιβλίου με φύλλα εργασίας για τα παιδιά της Β΄ τάξης, στη βάση σχετικού βοηθήματος που υπάρχει για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να διασφαλιστεί η διδασκαλία της ενότητας Οικογενειακός Προγραμματισμός, Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία, που εντάσσεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Β΄ τάξης. (2021-2022)

Τέλος, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο προγραμματίζει Εκπαιδευτικά Σεμινάρια για μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με στόχο την ενημέρωση και τη διάχυση πληροφοριών στα θέματα Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Ανηλίκων. Τα σεμινάρια έχουν βιωματικό χαρακτήρα, είναι σημαντικό να πραγματοποιηθούν διά ζώσης και αναμένεται να υλοποιηθούν τη φετινή σχολική χρονιά.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ ΜΙΚΡΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΣΕ ΟΡΕΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΩΝ

Μέχρι τώρα, με βάση τους εγκεκριμένους τύπους δημοτικών σχολείων, τα σχολεία με αριθμό μαθητών/τριών 30-38 (τριδιδάσκαλα ενισχυμένα) λειτουργούσαν με τρία τμήματα, με συμπλέγματα γειτονικών τάξεων ως εξής: Α΄+Β΄, Γ΄+Δ΄, Ε΄+ΣΤ΄ και εφαρμόζονταν το ωρολόγιο πρόγραμμα των 100 διδακτικών περιόδων (δ.π.) την εβδομάδα. Στο σύμπλεγμα Α΄+Β΄ δίνονταν 33 δ.π. την εβδομάδα, στο σύμπλεγμα Γ΄+Δ΄ 33 δ.π. και στο σύμπλεγμα Ε΄+ΣΤ΄ 34 δ.π., ενώ η συνολική παρουσία των παιδιών στο σχολείο ήταν 35 δ.π. εβδομαδιαίως. Το ίδιο ωρολόγιο πρόγραμμα, εφαρμόζονταν και μεγαλύτερα σχολεία αν τύγχανε, λόγω μικρού αριθμού μαθητών/τριών (20 παιδιά και κάτω ανά σύμπλεγμα), να έχουν ένα ή δύο συμπλέγματα τάξεων.

Με στόχο τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενίσχυση των μικρών σχολείων, το ΥΠΠΑΝ, προώθησε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σχετική Πρόταση. Με την Απόφαση ημερ. 31.03.2021, εγκρίθηκε αύξηση του χρόνου στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του τριδιδάσκαλου ενισχυμένου σχολείου από 100 σε 105 διδακτικές περιόδους, έτσι ώστε κάθε σύμπλεγμα να έχει 35 διδακτικές περιόδους (3 συμπλέγματα Χ 35 δ.π.=105 δ.π.). Με το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, το οποίο θα εφαρμόζεται, από τη σχολική χρονιά 2021-2022 και έπειτα, στα τριδιδάσκαλα σχολεία, αλλά και σε όλα τα σχολεία με ένα ή περισσότερα συμπλέγματα δύο τάξεων, αυξάνεται κατά μία περίοδο την εβδομάδα, ο χρόνος διδασκαλίας των Ελληνικών στις τάξεις Α΄-Δ΄ και των Μαθηματικών στην ΣΤ΄ τάξη.

Επιπρόσθετα, προκειμένου να παρέχεται πρόσθετη ενίσχυση σε εκπαιδευτικό προσωπικό, σε σχολεία με ιδιαίτερα μικρό αριθμό μαθητών σε ορεινές ή απομακρυσμένες περιοχές γίνονται ειδικές διευθετήσεις ως ακολούθως:

- Εκεί όπου υπάρχουν συνδιδασκόμενες τάξεις (συμπλέγματα) εξαιτίας του μικρού αριθμού μαθητών, ορίζεται ως ανώτατος αριθμός οι 20 μαθητές. Πέραν των 20 μαθητών δημιουργούνται αμιγή τμήματα.
- Σε περιπτώσεις όπου το «σύμπλεγμα» υπερβαίνει τους 14 μαθητές παραχωρείται χρόνος 15 πρόσθετων διδακτικών περιόδων.

Η επιπρόσθετη στήριξη που θα δοθεί στα σχολεία αυτά το 2021 – 2022 αντιστοιχεί με διδακτικό χρόνο 12 εκπαιδευτικών πλήρους απασχόλησης και θα επωφεληθούν 54 σχολικές μονάδες.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, από τη σχολική χρονιά 2021-2022, το ΥΠΠΑΝ προχωρεί στην παραχώρηση μίας επιπρόσθετης περιόδου (δηλαδή, 2ης περιόδου) στον Υπεύθυνο/η Τμήματος στα αμιγή τμήματα Α΄, Β΄, Γ΄ και ΣΤ΄ τάξεων του δημοτικού σχολείου, τα οποία έχουν αριθμό μαθητών/τριών πέραν των 12.

Υπενθυμίζεται ότι στις 18 Ιουνίου 2019, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ώστε σε όλες τις τάξεις (Α΄-ΣΤ΄) του Δημοτικού να παραχωρηθεί μία περίοδος, στα συμπλέγματα τάξεων δύο περίοδοι και ο θεσμός να επεκταθεί στην προδημοτική και ειδική εκπαίδευση με την παραχώρηση μίας περιόδου στα νηπιαγωγεία και στις ειδικές μονάδες.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΟΛΟΗΜΕΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Με βάση πρόσφατη Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απόφ.: 89.850 και ημερ.: 29/07/2020), στον θεσμό των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων (Π.Ο.Σ.) εντάσσονται φέτος πέντε επιπλέον σχολεία, διαμορφώνοντας τον αριθμό τους στα 202 σχολεία (Δημοτικά Σχολεία, Νηπιαγωγεία και Ειδικά Σχολεία).

Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη και την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη διακοπή λειτουργίας των Π.Ο.Σ. της Φανερωμένης και του Αγίου Αντωνίου, η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης ενέκρινε για τη σχολική χρονιά 2021-2022 τη λειτουργία των ακόλουθων επτά Π.Ο.Σ.: Νηπιαγωγείο Λατσιών Α΄, Νηπιαγωγείο Αγίου Αντωνίου Λευκωσίας, Νηπιαγωγείο Ασίνου, Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού Ε΄-Αγίου Ιωάννη, Νηπιαγωγείο Τριμήκληνης, Δημοτικό Σχολείο Λευκάρων, Νηπιαγωγείο Πάφου Θ΄-Πετρίδειο.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση του 2017 του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τα Π.Ο.Σ. επηρεάζουν θετικά τόσο την κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών όσο και την απόκτηση νέων γνώσεων και

δεξιοτήτων, ενώ επιπλέον οι γονείς είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό ικανοποιημένοι από τη λειτουργία τους.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά τον τερματισμό της λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης, το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Αντωνίου μετατρέπεται σε Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο (Ε.Ο.Σ.). Το 2021-2022 στο σχολείο θα φοιτήσουν συνολικά 151 μαθητές/μαθήτριες και θα λειτουργήσουν 12 τμήματα (δύο τμήματα ανά τάξη). Οι 56 μαθητές/μαθήτριες προέρχονται από το Δημοτικό Σχολείο Φανερωμένης. Η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης (Δ.Δ.Ε.) έχει συμπεριλάβει στις ανάγκες στελέχωσης του Ε.Ο.Σ. Αγίου Αντωνίου επιπλέον 20 δ.π. για την απογευματινή λειτουργία του σχολείου και την Τετάρτη (ειδική ρύθμιση για το συγκεκριμένο ΕΟΣ).

Όσον αφορά στην προσφορά Ειδικών Θεμάτων Ενδιαφέροντος στα παιδιά του σχολείου (π.χ. καράτε, τάε-κβο-ντο, ρομποτική), καταρτίζονται τώρα τα μητρώα των εκπαιδευτών αγοράς υπηρεσιών, και η Δ.Δ.Ε. θα προβεί άμεσα σε στελέχωση του σχολείου. Το κόστος για αγορά υπηρεσιών από εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες αναμένεται να ανέλθει περί τις €50.000 ετησίως.

Σημειώνεται ότι μετά τη λειτουργία του προγράμματος του Ε.Ο.Σ. (16:00), στο σχολείο θα εφαρμόζεται το πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+», από τις 16:00 έως τις 17:30. Ειδική ρύθμιση θα γίνεται την Τετάρτη, όπου το πρόγραμμα «ΔΡΑ.Σ.Ε.+» θα εφαρμόζεται από τις 13:45. Επιπλέον, η Δ.Δ.Ε. έχει μεριμνήσει για την προσφορά δωρεάν γεύματος σε όλα τα παιδιά τα οποία θα φοιτήσουν στο ΕΟΣ Αγίου Αντωνίου, μέσω της καταβολής χορηγίας €470 ανά μαθητή (ετησίως) στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας, η οποία θα καταβληθεί σε δύο δόσεις, πρακτική η οποία εφαρμόζεται για όλα τα Ε.Ο.Σ. Επιπρόσθετα, αυτές τις μέρες η Δ.Δ.Ε. προκηρύσσει διαγωνισμό για τη δωρεάν μεταφορά των μαθητών/τριών του Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης στο Ε.Ο.Σ. Αγίου Αντωνίου και το κόστος υπολογίζεται να ανέλθει γύρω στις €15.000.

Επιπλέον, έχει εγκριθεί χορηγία ύψους €10.570 στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας για κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν για αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της απογευματινής λειτουργίας του σχολείου (Ειδικά Θέματα Ενδιαφέροντος), ενώ η Σχολική Εφορεία προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή, ώστε το σχολείο να αρχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία του.

ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμευση της πολιτείας για συμπεριληπτική εκπαίδευση και την παροχή κατάλληλης Ειδικής Εκπαίδευσης στα σχολεία, καθώς επίσης και τον γρήγορο ρυθμό αύξησης των αναγκών της Ειδικής Εκπαίδευσης, το ΥΠΠΑΝ σε συνεργασία και με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού αξιολογεί και σχεδιάζει αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της Ειδικής Εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, εφαρμόζοντας προηγούμενη Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο και την Παιδιατρική Εταιρεία, ορίζεται Επιστημονική Ιατρική Συμβουλευτική Επιτροπή με στόχο:

(α) Να εξετάσει τη διαδικασία πρόσληψης και κατανομής σε σχολεία των Σχολικών Βοηθών/Συνοδών και να κάνει σχετικές εισηγήσεις.

(β) Στη βάση των χαρακτηριστικών των παιδιών που εντάσσονται στην Ειδική Εκπαίδευση να εξετάσει και ενδεχομένως να επαναπροσδιορίσει τα καθήκοντα, τα προσόντα και τη διαδικασία πρόσληψης των Σχολικών Βοηθών/Συνοδών.

(γ) Να εισηγηθεί τη σύνθεση Κεντρικής Επιτροπής (δευτεροβάθμιου οργάνου) για την εξέταση των ατομικών περιπτώσεων στον χώρο της Ειδικής Εκπαίδευσης

(δ) Να εξετάσει και να εισηγηθεί διαδικασία για την παραπομπή των παιδιών σε συνηθισμένες τάξεις ή σε Ειδικές Μονάδες και στα Ειδικά Σχολεία ή σε συνηθισμένα σχολεία.

(ε) Να εξετάσει και να κάνει εισηγήσεις ως προς τις ανάγκες στελέχωσης των Ειδικών Σχολείων.

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στη βάση των μέχρι τώρα αξιολογήσεων και ερευνών από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Έρευνα Ελληνομάθειας) προκύπτουν ορισμένα ανησυχητικά ευρήματα:

(α) Στη διάρκεια του σχολικού έτους 2020-21 από τα παιδιά μεταναστευτικής βιογραφίας που είχαν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Ελληνομάθειας ποσοστό μόλις 45% είχαν γνώσεις που αντιστοιχούσαν στο επίπεδο B1 που κρίνεται αναγκαίο για να μπορούν να παρακολουθήσουν την εκπαίδευση. Ανάλογο ποσοστό προκύπτει και σε έρευνες των λίγων προηγούμενων ετών, από τη στιγμή που ξεκίνησε η διαδικασία διάγνωσης.

(β) Με το υφιστάμενο σύστημα όταν μαθητές/μαθήτριες που έχουν ολοκληρώσει τη διετή διάρκεια ενισχυτικής διδασκαλίας και ένταξής τους στο Πρόγραμμα Ελληνομάθειας και δεν έχουν κατακτήσει το αναγκαίο επίπεδο γνώσης της γλώσσας, συνεχίζουν να φοιτούν σε κανονικές τάξεις χωρίς να προβλέπεται κάτι περαιτέρω.

(γ) Στην έρευνα για το λειτουργικό αναλφαβητισμό που διενεργείται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο μαθητές/μαθήτριες με άλλη από την κυπριακή υπηκοότητα είχαν τετραπλάσιο κίνδυνο γλωσσικού αναλφαβητισμού, σε ποσοστό 33,4% και περίπου τριπλάσιο κίνδυνο μαθηματικού αναλφαβητισμού, σε ποσοστό 25,2%. Η αισθητή διαφορά μεταξύ γλωσσικού και μαθηματικού αναλφαβητισμού δείχνει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της διδασκαλίας της γλώσσας. Ο συνδυασμός των δυο αυτών ευρημάτων μαρτυρά ωστόσο την ανάγκη αποτελεσματικότερης στήριξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Φαίνεται ότι παρά τη μεγάλη προσπάθεια που γίνεται τα τελευταία χρόνια, με την παραχώρηση πρόσθετου διδακτικού χρόνου στα σχολεία, τα αποτελέσματα δεν είναι ακόμη τα επιθυμητά.

Η παρουσία και φοίτηση μαθητών/τριών που δεν μπορούν να χειριστούν ικανοποιητικά τη γλώσσα (σε αρκετές περιπτώσεις σχεδόν καθόλου) και ενδεχομένως δεν παρακολουθούν καθόλου τα μαθήματα στο Γυμνάσιο ή και το Λύκειο, οδηγεί στην ανάγκη για αποτελεσματικά μέτρα ενίσχυσης.

Το ΥΠΠΑΝ, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες που προέκυψαν τα τελευταία χρόνια με τη φοίτηση παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στα σχολεία της Κύπρου, ανέπτυξε

«Κείμενο Πολιτικής για την Ένταξη των Μαθητών με Μεταναστευτική Βιογραφία στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα», βασικοί άξονες του οποίου είναι η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, η χαρτογράφηση των αναγκών των παιδιών και η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης, και για την εφαρμογή του η αρμόδια Διατμηματική Επιτροπή έχει αναπτύξει Σχέδιο Δράσης.

Στη Μέση Εκπαίδευση θα συνεχιστεί και τη φετινή σχολική χρονιά η λειτουργία του εντακτικού «Προγράμματος Εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας» σε μεταβατικές τάξεις Γυμνασίου για μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία ηλικίας 12-15 με 3 προγράμματα:

α. Μαθητές με Μεταναστευτική Βιογραφία σε αμιγή τμήματα (16 Γυμνάσια). Το πρόγραμμα αυτό εφαρμόζεται σε σχολεία με μεγάλο αριθμό μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία,

β. Μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία σε μικτά τμήματα (7 Γυμνάσια). Εφαρμόζεται σε σχολεία με μικρότερο αριθμό μαθητών με Μεταναστευτική Βιογραφία και

γ. Ολιγόωρο πρόγραμμα 5 δ.π. για εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (9 Γυμνάσια) σε μεμονωμένες περιπτώσεις σχολείων. Παράλληλα, συνεχίζονται σε 3 Λύκεια το πρόγραμμα μεταβατικών τάξεων και σε 6 Λύκεια και Τεχνικές Σχολές το Πρόγραμμα Ασυνόδευτων Ανηλίκων/ Αιτητών Διεθνούς Προστασίας.

Από τη σχολική χρονιά 2021-2022 στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης που δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα ΔΡΑ.Σ.Ε., ενισχύονται σημαντικά οι περίοδοι ενισχυτικής διδασκαλίας οι οποίες παραχωρούνται για την ενίσχυση των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Τα παιδιά θα αξιολογούνται με σταθμισμένα και αξιόπιστα δοκίμια που θα χορηγούνται από ανεξάρτητο φορέα, ενώ θα λειτουργούν τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε θερινά σχολεία και Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία. Ήδη 600 παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία που φοίτησαν στα θερινά σχολεία το φετινό καλοκαίρι διδάσκονταν καθημερινά 2-3 περιόδους την ελληνική γλώσσα.

Η εκπαίδευση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας αποτελεί, επίσης, μία σημαντική παράμετρο, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις μαθησιακές και κοινωνικοσυναισθηματικές ανάγκες των παιδιών. Το Π.Ι., σε συνεργασία με τη

Διεύθυνση Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, έχει διοργανώσει τα τελευταία χρόνια ποικίλες επιμορφωτικές δράσεις (ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια-βιωματικά εργαστήρια, προαιρετικά σεμινάρια, σεμινάρια σε σχολική βάση κ.ά.), με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών σε θέματα ένταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία.

Από το τρέχον σχολικό έτος έχει εφαρμοστεί ένα αναθεωρημένο και ενισχυμένο πρόγραμμα για τα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία.

Ενδεχομένως θα πρέπει να εξετασθούν μια σειρά από προτάσεις:

- ενδεχόμενο δημιουργίας και λειτουργίας ενός Σχολείου Ελληνικής Γλώσσας σε κάθε πόλη, όπου θα φοιτούν προκαταρκτικά τα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία που δεν έχουν το αναγκαίο επίπεδο γνώσης της Ελληνικής και στη συνέχεια να εντάσσονται στην ανάλογη τάξη στο συνηθισμένο σχολείο,
- θέσπιση της υποχρέωσης επαρκούς γνώσης της γλώσσας κατά την ένταξη σε τάξη σχολείου,
- λειτουργία θερινών τμημάτων σε Θερινά Σχολεία και στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, όπου η φοίτηση των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία που δεν έχουν φτάσει στο αναγκαίο επίπεδο θα είναι υποχρεωτική.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Σημαντική προτεραιότητα των πολιτικών του Υπουργείου είναι η ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο καθώς τα παιδιά καλούνται όχι μόνο να προσαρμοστούν σε ένα νέο σχολικό περιβάλλον, αλλά και να διαχειριστούν μία σειρά από συναισθηματικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά ζητήματα. Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί Διατμηματική Επιτροπή Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Η επιτροπή αυτή έχει εκπονήσει αναλυτικό Σχέδιο Δράσης, το οποίο άρχισε να υλοποιείται από τη σχολική χρονιά 2020-2021 και συνεχίζεται και στο τρέχον σχολικό έτος.

Στο πλαίσιο αυτό έχει αναθεωρηθεί ο «Οδηγός Ομαλής Μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο» και είναι διαθέσιμος, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή,

για χρήση από τώρα σε όλα τα Δημοτικά και Γυμνάσια. Ο αναθεωρημένος Οδηγός προωθεί αποτελεσματικότερα την καλλιέργεια των απαραίτητων δεξιοτήτων, τόσο στον κοινωνικο/συναισθηματικό όσο και στον μαθησιακό/γνωστικό τομέα και ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Έχει επίσης δημιουργηθεί ιστότοπος με πλούσιες πληροφορίες. Επιπρόσθετα, έχει ήδη προγραμματιστεί εστιασμένη επιμόρφωση για τους/τις εκπαιδευτικούς της Στ' τάξης Δημοτικού και Α' τάξης Γυμνασίου, όπως και για Διευθυντές/-ντριες και Επιθεωρητές/-τριες Δημοτικής και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης.

Η Διατμηματική Επιτροπή έχει την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης των στόχων, οι οποίοι θα τυγχάνουν διαμορφωτικής αξιολόγησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα και τελικής αξιολόγησης με την ολοκλήρωση της σχολικής χρονιάς, για σκοπούς διαπίστωσης του βαθμού υλοποίησής τους.

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΗΜΕΡΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Στο πλαίσιο καινοτομιών και βελτιωτικών αλλαγών στο εκπαιδευτικό σύστημα και αξιοποιώντας και μια παλαιότερη μελέτη, που είχε γίνει από ειδική επιτροπή, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι από τη σχολική χρονιά 2021-2022 το Παγκύπριο Γυμνάσιο θα λειτουργεί ως εξατάξιο σχολείο Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει τόσο τον Λυκειακό όσο και Γυμνασιακό κύκλο μαθημάτων.

Στο Παγκύπριο Γυμνάσιο λειτουργεί από το τρέχον σχολικό έτος σε πιλοτική βάση Ολοήμερο Γυμνάσιο με εφαρμογή της μεθοδολογίας STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics)» και με ενισχυμένη διδασκαλία Ελληνικής Γλώσσας και Ελληνικού Πολιτισμού, με σκοπό στη συνέχεια να επεκταθεί και σε άλλα σχολεία της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα, θα γίνει πιλοτική εφαρμογή της ψηφιακής εκπαίδευσης και εφαρμογών στη λυκειακή και γυμνασιακή εκπαίδευση, σύμφωνα και με προτάσεις που έχουν κατατεθεί στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επιπλέον, δημιουργείται στο Παγκύπριο Γυμνάσιο και τη Σεβέριο Βιβλιοθήκη Κέντρο Κλασικών Σπουδών και Ελληνικών Γραμμάτων, που θα λειτουργεί τα απογεύματα και στο οποίο τις δραστηριότητες θα μπορούν να συμμετέχουν μαθητές/μαθήτριες και από άλλα Λύκεια της Λευκωσίας. Το Κέντρο θα αξιοποιεί και το πλούσιο επιστημονικό

υλικό του Αρχείου του Παγκυπρίου Γυμνασίου, όπως και τα ιστορικά κειμήλια των Μουσείων του για την καλλιέργεια ερευνητικών δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Η στελέχωση των σχολείων έγινε έγκαιρα για δεύτερη συνεχόμενη σχολική χρονιά, μέσα από διαδικασίες που είχαμε πει και πέρσι ότι πρέπει να κρατήσουμε και να μονιμοποιήσουμε. Είναι πραγματικά πολύ σημαντικό τα σχολεία και οι διευθύνσεις να γνωρίζουν, πριν ακόμη ξεκινήσουν τα σχολεία, το εκπαιδευτικό προσωπικό που διαθέτουν, να κατανέμουν καθήκοντα και να οργανώνεται το σχολείο. Οι Διευθύνσεις του Υπουργείου έχουν προσαρμοσθεί στη νέα διαδικασία και καταρτίζουν έγκαιρα τις ανάγκες, ενώ η συνεργασία με την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας μας επιτρέπει να είμαστε έτοιμοι πριν από τα μέσα Αυγούστου.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στη Δημόσια Προδημοτική φοιτούν 11.967 παιδιά και στα Δημοτικά Σχολεία 49.819, έναντι 11.175 και 52.124 αντίστοιχα κατά το προηγούμενο σχολικό έτος. Επομένως, καταγράφεται αύξηση 7,1% στην Προδημοτική και μείωση 4,4% στα Δημοτικά.

Συνολικά ο μαθητικός πληθυσμός της Δημοτικής Εκπαίδευσης ανέρχεται σε 61.786 μαθητές/μαθήτριες. Έναντι αυτού του μαθητικού πληθυσμού απασχολούνται συνολικά 6.467 εκπαιδευτικοί, δηλαδή αντιστοιχούν 9,6 μαθητές/μαθήτριες ανά εκπαιδευτικό. Στα δημοτικά σχολεία η αναλογία είναι 8,9 μαθητές/μαθήτριες ανά εκπαιδευτικό.

Στη Μη Υποχρεωτική Προδημοτική Εκπαίδευση ποσοστό περίπου 60% του μαθητικού πληθυσμού φοιτά σε δημόσια σχολεία και 40% σε ιδιωτικά. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την Υποχρεωτική Προδημοτική ήταν περίπου 80% για τα δημόσια και 20% για τα ιδιωτικά σχολεία. Η φοίτηση σε Δημοτικά Σχολεία καλύπτεται από δημόσια σχολεία σε ποσοστό σχεδόν 90% και από ιδιωτικά σε ποσοστό ελαφρά μεγαλύτερο από 10%. Το ποσοστό φοίτησης σε ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία καταγράφει ελαφρά αύξηση τα τελευταία χρόνια.

Η φοίτηση σε ιδιωτικά σχολεία είναι συγκριτικά μεγαλύτερη στην Προδημοτική από ότι στις άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Το σχετικά χαμηλό ποσοστό φοίτησης σε Μη Υποχρεωτική Προδημοτική Εκπαίδευση σε δημόσια σχολεία οφείλεται στην έλλειψη θέσεων. Αυτή η εικόνα θα αλλάξει με το Σχέδιο επέκτασης της ηλικίας της δωρεάν

Προδημοτικής Εκπαίδευσης που συμπεριλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι μαθητές/μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία στη δημόσια Προδημοτική Εκπαίδευση αυξήθηκαν με ιδιαίτερα γρήγορο ρυθμό τα δύο προηγούμενα σχολικά έτη. Κατά το 2019-20 ο αριθμός παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία σημείωσε αύξηση 12% και την επόμενη σχολική χρονιά 18%. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία που φοιτούσαν σε δημόσια νηπιαγωγεία (Προδημοτική) το 2020-21 ήταν 30% σε σύγκριση με 23% το 2017-18. Αντίστοιχα, μεταξύ των μαθητών/-τριών των δημόσιων δημοτικών σχολείων το ίδιο σχολικό έτος, 8.291 παιδιά ή 16,1% είχαν άλλη από την Ελληνική ως μητρική γλώσσα. Το ποσοστό αυτό έχει αυξηθεί σε σχέση με το 2017-18 που ήταν 14,6%.

Σύμφωνα με την Έρευνα Λειτουργικού Αναλφαβητισμού που διεξάγεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ο κίνδυνος γλωσσικού αναλφαβητισμού ήταν περίπου τετραπλάσιος μεταξύ των παιδιών που δεν έχουν κυπριακή υπηκοότητα, σε σύγκριση με τα παιδιά κυπριακής υπηκοότητας, δηλαδή 33,4% έναντι 8,6%. Επομένως, συνάγεται ότι ένα στα τρία παιδιά μεταναστευτικής βιογραφίας τελειώνει το Δημοτικό Σχολείο και είναι λειτουργικά αναλφάβητο ως προς τη γλώσσα. Ενώ ένα στα τέσσερα παιδιά μεταναστευτικής βιογραφίας είναι μαθηματικά αναλφάβητο.

Από τους μαθητές/μαθήτριες που φοιτούσαν σε δημόσια Προδημοτική Εκπαίδευση το προηγούμενο έτος 1.059 παιδιά ή ποσοστό 8,7% εντάσσονταν σε πρόγραμμα δωρεάν προγεύματος. Αντίστοιχα 6.226 παιδιά ή ποσοστό 12,1 % στα δημοτικά σχολεία εντάσσονταν σε πρόγραμμα δωρεάν προγεύματος. Το ποσοστό αυτό παραμένει περίπου σταθερό τα τελευταία χρόνια, σημειώνοντας και μια κάμψη συγκρινόμενο με το 2018-19, όταν ήταν 13,7%.

ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατά το σχολικό έτος 2021-22 φοιτούν σε σχολεία Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης 45.537 μαθητές/μαθήτριες. Επομένως, ο μαθητικός πληθυσμός Μέσης Εκπαίδευσης έχει μειωθεί κατά 1,3% το 2021-22 σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Στη Μέση Γενική Εκπαίδευση φοιτούν σε δημόσια σχολεία περίπου 80% των μαθητών/τριών έναντι 20% σε ιδιωτικά σχολεία.

Στη Μέση Εκπαίδευση απασχολούνται συνολικά 7.082 εκπαιδευτικοί έναντι των 45.537 μαθητών/τριών, δηλαδή αντιστοιχούν 6,4 μαθητές/μαθήτριες ανά εκπαιδευτικό.

Ποσοστό περίπου 12% του μαθητικού πληθυσμού της Μέσης Γενικής δεν είχε την Ελληνική ως μητρική γλώσσα. Οι μισοί περίπου από αυτούς τους μαθητές προέρχονται από τρίτες χώρες. Η κατανομή του μαθητικού πληθυσμού που δεν έχουν ως μητρική γλώσσα την Ελληνική στα διάφορα σχολεία και τις επαρχίες είναι ανισομερής. Σε οκτώ Γυμνάσια και σε τρία Λύκεια παρουσιάζεται η συγκριτικά μεγαλύτερη συγκέντρωση. Ενώ γεωγραφικά η μεγαλύτερη συγκέντρωση μαθητικού πληθυσμού που δεν έχουν την Ελληνική ως μητρική γλώσσα, τόσο σε γυμνασιακό όσο και σε λυκειακό επίπεδο, σημειώνεται στην επαρχία της Πάφου, όπου το ποσοστό είναι περίπου διπλάσιο του παγκυπρίου μέσου όρου.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το εκπαιδευτικό προσωπικό στα δημόσια σχολεία έφτασε το σχολικό έτος 2021-22 τους 13.549, σε σύγκριση με 13.240 εκπαιδευτικούς το προηγούμενο έτος και 12.069 το 2016-17. Σημειώνεται δηλαδή μια αύξηση 2,3% σε σχέση με το προηγούμενο σχολικό έτος και 12,3% μέσα πέντε έτη.

Λαμβανομένου υπόψη ότι ο συνολικός σχολικός πληθυσμός το 2021-22, σε Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, αριθμεί 107.143 μαθητές/μαθήτριες συνάγεται ότι στην κυπριακή δημόσια εκπαίδευση το 2021-22 αναλογεί ένας εκπαιδευτικός για 7,9 μαθητές/μαθήτριες κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με ένα εκπαιδευτικό για 9,0 μαθητές/μαθήτριες το 2016-17.

Μεταξύ των σχολικών ετών 2016-17 και 2021-22 μεγαλύτερη αύξηση καταγράφεται στους εκπαιδευτικούς της Ειδικής Εκπαίδευσης, με ποσοστό +57%. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι υπόλοιποι εκπαιδευτικοί της Δημοτικής Εκπαίδευσης αυξήθηκαν την ίδια περίοδο κατά 6,8 % και εκείνοι της Μέσης Εκπαίδευσης κατά 11,5%.

Οι δαπάνες μισθολογίου και αγοράς υπηρεσιών στη δημόσια εκπαίδευση ανέρχονται το 2021, στη βάση των προϋπολογιζόμενων ποσών, σε 749,9 εκατ. ευρώ. Συγκρίνοντας τις πραγματικές δαπάνες του 2020 με το 2017 καταγράφεται μια αύξηση της τάξης του 21%.

Συγκεκριμένα, η μισθοδοσία το 2021 ανέρχεται σε 728 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 604 εκατ. ευρώ το 2017 και η αγορά υπηρεσιών ανέρχεται το 2021 σε 21 εκατ. ευρώ συγκρινόμενη με 16 εκατ. ευρώ το 2017.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο αριθμός των μαθητών/τριών που εντάσσονται στην Ειδική Εκπαίδευση παρουσιάζει σημαντική αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια. Συγκεκριμένα, από 7.806 το 2014-15 και 9.534 το 2016-17 έχουν αυξηθεί σε 12.237 το 2020-21. Καταγράφεται δηλαδή αύξηση 56,8%, μεταξύ 2014-15 και 2020-21, ενώ στην ίδια περίοδο ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός παραμένει περίπου σταθερός. Αυτή η δυσανάλογη προς την εξέλιξη του γενικού μαθητικού πληθυσμού αύξηση μπορεί να βρει εξήγηση στο ότι εντοπίζονται ή χαρακτηρίζονται συν τω χρόνω περισσότερα παιδιά ως μαθητές/μαθήτριες Ειδικής Εκπαίδευσης. Το 2020-21 10,7% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού ήταν στην ειδική εκπαίδευση.

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, ανάλογη ήταν και η αύξηση του εκπαιδευτικού προσωπικού της Ειδικής Εκπαίδευσης αφού οι εκπαιδευτικοί της ειδικής αυξήθηκαν από 650 το 2016-17 σε 1021 το 2021-22, δηλαδή κατά 57%.

Σημαντική αύξηση καταγράφεται και για τον αριθμό των σχολικών βοηθών/συνοδών, οι οποίοι/ες σε Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση αυξήθηκαν μεταξύ 2013 και 2021 κατά 80%.

Ανάλογη ήταν και η εξέλιξη των δαπανών για την Ειδική Εκπαίδευση. Από €52,3 εκατ. το 2016 αυξήθηκαν σε €70,2 εκατ. το 2020 και περίπου €75 εκατ. το 2021, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 43%. Οι δαπάνες της Ειδικής Εκπαίδευσης στα δημοτικά σχολεία αντιστοιχούσαν το 2020-21 σε 14,8% των συνολικών δαπανών της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ – Η ΚΥΠΡΟΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αναπόσπαστο κομμάτι της Κύπρου του Αύριο είναι και η Εκπαίδευση του Αύριο. Βγαίνοντας από την πανδημία σχεδιάζουμε την εκπαίδευση του αύριο.

Η Κυβέρνησή μας έχει καταθέσει εκ μέρους της χώρας μας και έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προγράμματα που μας επιτρέπουν σήμερα να σχεδιάσουμε την Κύπρο του αύριο. Με το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου αξιοποιούνται για την περίοδο 2021-2026 κονδύλια ύψους 1,23 δισεκατομμύρια ευρώ.

Έχουμε ήδη ξεκινήσει τόσο την προσπάθεια για συστηματική αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας και των ηλεκτρονικών μέσων στα σχολεία, όπως επίσης και τη βιοκλιματική αναβάθμιση για «πράσινα σχολεία».

Η συμμετοχή στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με σχεδόν 100 εκατ. ευρώ μας επιτρέπει να επιταχύνουμε αυτή τη μεγάλη μεταρρύθμιση που θα μεταμορφώσει τα σχολεία μας τα επόμενα χρόνια.

Ανάμεσα στις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που εντάσσονται στο Σχέδιο του Αύριο το ΥΠΠΑΝ έχει τρία επενδυτικά σχέδια και τέσσερις μεταρρυθμίσεις που φτάνουν σε ύψος 96,9 εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, στον χώρο της εκπαίδευσης προστίθενται και δυο σχέδια του Πανεπιστημίου Κύπρου, ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ.

Με τα σχέδια που εγκρίθηκαν το Υπουργείο μας μετέχει στον 2^ο Άξονα της Ταχείας Μετάβασης σε Πράσινη Οικονομία (447,6 εκατ. ευρώ για την Κύπρο) και τον 5^ο Άξονα της Απασχόλησης, Κοινωνικής Προστασίας, Εκπαίδευσης και Ανθρώπινου Δυναμικού (με συνολικά 172,9 εκατ. ευρώ για τη χώρα μας).

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Παιδείας έχει προγραμματίσει 4 μεταρρυθμίσεις συνολικού κόστους 39,2 εκατ. ευρώ και 3 επενδυτικές δράσεις ύψους 57,7 εκατ. ευρώ.

Αναλυτικά:

Στην **Ενότητα «Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος – αναβάθμιση και ενίσχυση δεξιοτήτων»** τα έργα του ΥΠΠΑΝ φτάνουν σε ύψος 77,2 εκατ., με 4 μεταρρυθμίσεις και μια επενδυτική δράση, ως εξής:

- Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και της εκπαίδευσης Θετικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Μηχανικής STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics), 13,8 εκατ. ευρώ.

- Επέκταση δωρεάν προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των 4 ετών, 12,2 εκατ. ευρώ.
- Νέο Σύστημα Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών, 0,6 εκατ. ευρώ.
και
- Αντιστοίχιση των δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας, μέσα από ένα πρόγραμμα που αναπτύσσει η Διεύθυνση Ανώτερης Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια και θα αφορά την καλύτερη προσαρμογή τόσο των πανεπιστημιακών σπουδών όσο και της Μέσης και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, με προϋπολογισμό 12,6 εκατ. ευρώ.

Σε αυτά τα τέσσερα μεταρρυθμιστικά σχέδια προστίθεται επενδυτική δράση ύψους 38 εκατ. ευρώ με τη δημιουργία και κατασκευή δυο πρότυπων Τεχνικών Σχολών στη Λάρνακα και τη Λεμεσό.

Στην **Ενότητα για την Κοινωνική Ευημερία και Ενσωμάτωση** έχει εγκριθεί και προωθείται η κατασκευή του Ειδικού Σχολείου Αποστόλου Λουκά και η αποκατάσταση εκείνου του Ερυθρού Σταυρού, με επένδυση ύψους 12,4 εκατ. ευρώ.

Στην **Ενότητα «Κλιματική Ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας**, συγκαταλέγεται η Ενεργειακή Αναβάθμιση 405 σχολικών κτηρίων με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, με δαπάνη 7,3 εκατ. ευρώ.

Ειδικότερα στον άξονα του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των σχολικών μονάδων με κονδύλι 13,8 εκατ. ευρώ θα καλυφθούν:

- Η επιχορήγηση της αγοράς συσκευών τύπου ταμπλέτας για 7500 μαθητές/μαθήτριες Δημοτικού (100 ευρώ ο καθένας) και αγοράς Η/Υ για 7500 μαθητές/μαθήτριες Γυμνασίου (300 ευρώ ο καθένας), με συνολική δαπάνη 3 εκατ. ευρώ.
- Η εφαρμογή του σχεδιασμού που προωθείται από την αρχή αυτής της σχολικής χρονιάς για πλήρη ψηφιακό εξοπλισμό και αναβάθμιση των αιθουσών διδασκαλίας παγκυπρίως, με πρόνοια ποσού 9 εκατ. ευρώ.
- Η επιμόρφωση και επαγγελματική στήριξη των εκπαιδευτικών σχετικά με την παιδαγωγική ενσωμάτωση και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογικών και

ψηφιακών δυνατοτήτων στη διδασκαλία και τη μάθηση, με πρόγραμμα ύψους 600.000 ευρώ.

- Ο μετασχηματισμός των Αναλυτικών Προγραμμάτων και η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την ανάπτυξη ψηφιακών και δεξιοτήτων STEM, με δαπάνη 1,2 εκατ. ευρώ.

Συνολικά 13,8 εκατ. ευρώ για τον ψηφιακό εμπλουτισμό και μετασχηματισμό των σχολικών μονάδων.

Σήμερα, μαζί με την Κύπρο του Αύριο, σχεδιάζουμε και την Εκπαίδευση του Αύριο. Η συνεχής φροντίδα για καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα συμπληρώνεται με την επένδυση σε ένα σύγχρονο και τεχνολογικά εξοπλισμένο σχολείο, αλλά και ένα πράσινο σχολείο που θα ενισχύει την περιβαλλοντική συνείδηση και θα συμβάλλει στην πράσινη ισορροπία.

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Περισσότεροι από 54 χιλιάδες φοιτητές/φοιτήτριες στην Κύπρο, από τους οποίους 44% είναι Κύπριοι πολίτες, 40% Ευρωπαίοι πολίτες και 16% πολίτες τρίτων χωρών. Περίπου 78% του φοιτητικού πληθυσμού παρακολουθεί προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στα Πανεπιστήμια και 22% φοιτά σε προγράμματα σπουδών προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου στις Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στην Κύπρο λειτουργούν σήμερα τρία κρατικά και επτά ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Στη βάση αυτών των δεδομένων φαίνεται ότι σταδιακά υλοποιείται ο στόχος για να καταστεί η χώρα μας ένα διεθνές περιφερειακό κέντρο πανεπιστημιακών σπουδών και έρευνας.

Εφόσον εγκριθεί από τη Βουλή η νομοθεσία που θα δίνει τη δυνατότητα στα κρατικά πανεπιστήμια να προσφέρουν ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, θα ενισχυθεί περαιτέρω η διαδικασία διεθνοποίησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ταυτόχρονα, το ΥΠΠΑΝ θα προωθήσει μέσα στο επόμενο διάστημα πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός φορέα που θα λειτουργήσει ως Κυπριακό Συμβούλιο

Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, προκειμένου να παρέχει ενημέρωση και να προβάλλει διεθνώς την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση στη χώρα μας.

Εκτός της συνεχούς αναβάθμισης και ενίσχυσης της κτηριακής υποδομής και των εγκαταστάσεων των κρατικών πανεπιστημίων, η Κυβέρνηση ενέκρινε πρόσφατα τη δημιουργία δυο νέων τμημάτων και τη λειτουργία μιας νέας σχολής στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στη βάση σχετικού Μνημονίου που υπογράφηκε ανάμεσα στο ΥΠΠΑΝ και το ΤΕΠΑΚ αναμένεται να υποβληθεί σχετική πρόταση από το πανεπιστήμιο ώστε να προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για τελική έγκριση.

Στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας το ΤΕΠΑΚ έχει αναλάβει την αναβάθμιση και τη διαχείριση του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου, το οποίο θα συνεχίσει να λειτουργεί ως τριτοβάθμια επαγγελματικού προσανατολισμού σχολή, αλλά με ανανεωμένα και αναβαθμισμένα προγράμματα σπουδών που θα είναι καλύτερα προσαρμοσμένα στις σύγχρονες ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας. Η επιδιωκόμενη αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του Ινστιτούτου θα γίνει με καλύτερους όρους μέσα στο πανεπιστημιακό περιβάλλον του ΤΕΠΑΚ.